

samlingsliv och kyrkostämmor att skaffa. Just beträffande gudstjänsten och dess yttre former har han många förträffliga och kloka råd att ge, även om man, naturligtvis, i åtskilliga punkter kan ha olika uppfattning, exempelvis i fråga om de liturgiska färgerna och deras fördelning över kyrkoåret. Men också för den som behöver föröka sina insikter i de kyrkligt-kommunala lagarna är Forkmans sammanställning förträfflig, inte minst på grund av författarens omfattande kunnighet i fråga om lagtolkning.

Slutligen må uppmärksamheten riktas på ett par på Diakonistyrelsens förlag utgivna antologier: *Vid gott mod*, en andaktsbok vid sjukdom och sjukvård, sammanställd av *Dick Helander* och *John Nilsson* samt *Ungdom*, en antologi av *John Nilsson* (den förre 216 s. kr. 3:75, den senare 220 s. kr. 3:75) båda innehållande bibelord, psalmer och andra dikter, korta kärnord och betraktelser och båda två utsökt vackert illustrerade med väl reproducerade fotografier. De äro ett par förträffliga presentböcker för den som söker något uppmuntrande och uppbyggande att skänka en sjuk eller en ung människa.

Arthur Adell.

Tilltalande bisättningshus vid Söndrums kyrka.

Det är ingen tilltalande syn att se död människas kista i väntan på jordfästningen stå inställd i en kyrkas redskapsskjul bland spadar, spett och undanslängda vissna begravningskransar eller bland vedstaplar och tomma tjärtunnor i en kyrkas vedbod. Bilden verkar måhända överdriven, men förf. kan intyga syn för sägen. Så har skett och så sker understundom ännu på landsbygden i de fall, där de kyrkliga myndigheterna icke ordnat med värdigt bisättningsrum beroende på gammal slentrian och brist på initiativ att bryta denna. Hur välgörande är det icke därför, när man såsom i Söndrum i Halland träffar på ett bisättningshus, som till planläggning och konstnärlig utsmyckning måste betraktas såsom något ganska enastående för svensk landsbygd.

I samband med en välplanerad utvidgning av kyrkogården uppfördes 1939 ett bisättningshus, som har erhållit en förnämlig gestaltning. Såväl kyrkogårdsutvidgningen som bisättningshuset ha

utförts efter ritningar av arkitekt Harald Wadsjö, Halmstad, vilka tillkommit i samråd med församlingens kyrkoherde Knut Peters.

Bisättningshuset utgöres av en rektangulär byggnad av tuktad granit och betong. Det är väl placerat på gränsen mellan gamla och nya kyrkogården. Ingången i västra gaveln har kopparbeslagna trädörrar. Innertaket är svagt välvt. I fonden ett altarbord av huggna granitkvadrar i kallmur. Av huggen granit är även dess skiva. Golvet av grovhuggna och pikhackade granitplattor.

Väggar och tak ha försetts med figurala och dekorativa målningar på puts av konstnären Erik Abrahamsson, Göteborg. Runt väggarnas nedre hälvt och under ett sicksack-band ett målat draperi, icke främmande för kyrkliga rum under medeltiden och senare. Övre delen av väggarnas ytor utfylles av figurala målningar. På östra fondväggen över altaret: Påskmorgonen. På vardera långväggen tre scener, på södra väggen och från öster: Johannes Döparen, som pekar på Kristus; Änkans son i Nain; Stephani stening; på norra väggen och räknat från öster: Kristus och Marta vid Lazari grav; Visa och fåvitska jungfrur; Simeons lovsång.

Valvet visar följande målning såsom ornering vid yttersidorna. Från en antikt formad skål utgå två S-formigt ringlande växtslingor, som i valvets hörn förbinda rundlar med figurscener och på långsidorna rektangulära inskriftsytor med varandra. De förra framställa i öster Kristus såsom den gode herden och Kristus ridande på en vit häst (Uppenb.-boken); i väster Lammet med segerfana och en vid ett kors knäböjande kvinnlig gestalt. Vid varje scen å väggar och valv finnas till motiven hörande bibeltexter.

Erik Salvén.

Bohusläns kyrkliga konst.

Bohusläns kyrkor bruka inte taga stort utrymme i uppslagsverk och översikter av svensk konst. Detta beror endast delvis på att landskapets kyrkomonument inte kunna taga upp konkurrensen med de västgötska, skånska och gottländska för att nämna de märkligaste. Delvis sammanhänger det nog med att denna bygd inte varit föremål för forskarnas möda i så stor utsträckning.